

### En četrт milijona kazni . . .

Bern, 16. januarja. Pariska policija prišla je veliki tajni kupčiji z absington na sled. Zloglasna soba za zajutrк Mollar d bila je oblastveno zaprta. Lastnica tega lokalita bila je obsojena na četrт milijona frankov denarne kazni.

da se je rekviriranje od vsega začetka z največjo strogostjo v takih deželah izvršilo, ki proizvajajo malo življenskih sredstev, medtem ko se je pričelo z rekviriranjem v plodoviti Hanni, na polju Marche in v notranjem Češke pologoma šele zdaj. Govornik je zahteval, da naj se vse centrale k javnemu dajanju računov prisili. Govoril je o velikanskem podraženju usnja; proizvajalci ne morejo z vojnim ministrom nobenih kupčij delati; te kupčije delajo vedno večinoma judovski kupčevalci (*Zwischenhändler*), ki dobivajo seveda mnogo višje cene, nego jih zahtevajo proizvajalci. Ogrske pivovarne dosegajo dobičke od 100 do 120%.

Ogromni dobiček pri sladkorju se da tudi pojasniti s fantazijskimi cenami, ki jih zahtevajo sladkorni in industrijski za dobave in inozemstvo. Tako zahtevajo v nevtralni Švici 4 krome za eno kilo, medtem ko so ceno za naš sladkor pri našem turškem zavezniku v Konstantinoplu na 10 krom za eno kilo sladkorja povisali. O navijanju cen pri rumu u povedal je govornik, da se nahaja na Nižje-Avstrijskem neki mož, ki vsaki teden pri rumu 20.000 krom „zasluži“. Natančno je govoril dr. Wichtl tudi o navijanju cen in velikanskih dobičkih pri petroleju. Ena sama petrolejska družba je dosegla leta 1915 čistega dobička 11,665.402 krom. Neka mala trgovca s premogom na deželi je zahtevala 3 krome več nego so se glasile postavne cene; bila je zato na 48 ur zapora obsojena. Govornik je potem izračunil, da bi — ako služi čezmerni dobiček kot podlaga za odmerjenje kazni — morali biti petrolejska firma David Fanlov z njenim 5-milijonskim dobičkom obsojena na 30.000 letječe. Nadalje je poročal govornik o pogubni verižni kupčiji (*Kettenhandel*). Neka množina sveč, ki so koštale 270 krom za 100 kil, bila je po 6 tednih vsled te vrste kupčije na 840 krom podražena. Ojstro je obsojal govornik tudi z a d r z a n j e O g r s k e v vprašanju naše ljudske prehrane in je zahteval, da se naj Avstrija in Ogrska kot skupno prehrnilno okrožje proglaši ter na ta način z obema polovicama države ravna. Z velikim odobravanjem je končal govornik svoja izvajanja. Bile so to pametne, poštene in odkrite besede!

**Izid podpisovanja na 5. vojno posojilo na Štajerskem.** Po dosedanji ugotovitvi namestništva znašajo podpisana na 5. vojno posojilo na Štajerskem znesek približno 302 milijona krom, pri čemur pa še sploh niso vpopštvanja podpisana pri poštih uradih in davkarijah, ki so znašala pri 4. vojnem posojilu približno 12 in pol milijona krom, za 5. vojno posojilo jih pa še ni bilo mogoče sestaviti. Ta zares sijajni uspeh, ki presega podpisovanje 4. vojnega posojila na Štajerskem že danes za okroglih 70 milijonov krom in se ga je moglo doseči le z vsestransko udeležbo vseh krogov prebivalstva, nudi vnovič neovrljivo sredočbo za globoko vkoreninjeno domoljubno čutje Štajercev, kaže pa tudi njih neomajeno zaupanje v pravičnost in zmago naše stvari. Prav bistveno so povečala uspeh posojila tokrat deloma zelo znatna podpisana okrajev in občin pri novoustanovljenem deželnem komunalnem kreditnem zavodu. Hranilnice na Štajerskem so svoje odlične uspehe pri prejšnjih vojnih posojilih še znatno prekorakile in priglasile po dosedanjih še ne končnoveljavnih ugotovitvah za sebe in svoje vložnike 107 milijonov krom. Tudi podpisana po šolah so podala z 9 in pol milijona krom nad vse pričakovanje ugoden uspeh.

**Prijave na dohodinski in rentni davek.** Štajersko deželno finančno ravnateljstvo razglasila, da se morajo prijave za dohodinski in za rentni davek, kakor tudi naznanila službodajalca o izplačanih mezdah in plačah za davčno leto 1917 naznaniti pri pristojni davčni oblasti najpozneje do 31. januarja t. l. Dohodinski davek mora napovedati vsak, česar letni dohodki znašajo več kakor 2000 K, rentni davek pa vsak, česar dohodki iz rent (naloženi denar) znašajo več kakor 1600 K, ako jih že ni leta 1916 pri davčni oblasti napovedal rentnemu davku podvržene zneski. Službodajatelji morajo prijaviti vse zneski,

kateri izplačujejo na leto svojim uslužbencem in ki znašajo letno več kakor 1600 K, bodisi v denarju ali v naturalijah. Kdor tekom leta 1917 dobi plačo presegajočo 1600 K ali pa se s plačo nad 1600 K priseli v Avstrijo, mora to tekom 14 dni javiti in za ostali del leta napraviti prijavo dohodinskega davka. Tozadevne tiskovine se dobijo pri vseh davčnih oblastih.

**Naknadno prebiranje črnovojniških rojstnih letnikov 1898 do 1892 na Koroškem** se vrši, — v kolikor se že ni vršilo — po sledečem vzponedu: Dne 20., 21. in 22. januarja v Spittal; dne 23. januarja v Celovcu; za sodna okraja Celovec in Borovlje dne 23. in 24. t. v Celovcu, dne 26. t. v Feldkirchenu, za politični okraj St. Veit dne 27. t. v St. Veitu in dne 28. t. v Friesachu, dne 30. t. v Velikovcu, dne 31. t. v Sinčivasi, dne 1. februarja v Prevalju, dne 3. in 4. februarja v Wolfsbergu in dne 5. februarja v begunskem taboru v Redingu.

**O izdajalskem advokatu dru. Gregorinu** piše se z „Grazer Tagblattu“ iz Trsta: Slovenski odvetnik dr. Gustav Gregorin, ki je bil zdaj iz seznama odvetnikov črtan, je v političnem življenu Primorske odlično vlogo igral. Leta 1908 se je udeležil vseslovenskega časnikarskega kongresa v Ljubljani, kjer se je šešel z Rusom generalom Voldsimirov, z grofom Bobrinskim, z voditeljem kadetov Miljkow, dopisnikom „Nowoje Wremja“ Scawinski in z večimi srbskimi politiki. Ko je bil grof Bobrinski po kongresu Trst posetil, peljal ga je dr. Gregorin na Općino ter mu pokazal mesto Trst z besedami: „To je največje jugoslovansko mesto!“ Med balkansko vojno je od njega peljana hotelska družba Grignano sklenila, dati srbskemu „Rdečemu križu“ za ranjene srbske oficirje 15 sob na razpolago. Pri izbruhu italijanske vojne je dr. Gregorin Trst zapustil in deluje oslej v ententnih deželah kot član „Jugoslovenskega komiteja.“ V državnem zboru je zastopal 3. goriški volilni okraj.

**Proti hrvatskim roparjem,** ki razburajo vso javnost na Spodnjem Štajerskem, je oblast pričela odločne nastopati. V trgu Rogatec se je zbraloročniško stražno poveljstvo, ki šteje 50 mož in ki išče po okolici ter ob hrvatski meji nevarne zločince. Skrajni čas je, da se je od merodajne strani vsaj nekaj storilo. Ali res ne vemo, je li boda ta odredba zadostovala. Roparji se čutijo že naravnost varne. Prebivalstvo naj gre orožnikom pri njih težki službi kolikor mogoče na roke. Tako se bode morda to grozno nadlogo odpravilo.

**Cesar in časopisje.** Pred kratkim je sprejel naš cesar zastopnike časnikarskega društva „Concordia.“ Na pozdravni nagovor predsednika dra. Ehrlicha je cesar m. dr. odgovoril: „Priznavam pod tako težavnimi razmerami se razvijajoče delovanje v „Concordii“ zastopanih stanovskih krogov in pričakujem, da si bode časopisje vedno pred očmi držalo, da je patriotizem prava dolžnost vseh državljanov. Patriotično časopisje je gotovo vedno mojega očetovskega varstva.“

**Konec izdajalca.** Dne 5. t. m. umrl je v starosti 60 let in ječi Steinhof pri Dunaju pisatelj in knjigotržec Franc Horvaka. Prepotoval je skoraj vse slovenske države, imel s tamšnjimi družbenimi krogi znané iskrene zveze in se je nahajal par mesecev pri duajske garnizijske sodniji pod otožbo zločina veleizdaje; od tam je prišel v imenovani zavod.

**Smrtni padec.** Kleparsi mojster Engelbert Trangon je imel na strehi župne cerkve v Perau pri Beljaku s snegom opraviti. K nesreči ni bil privezan. Padel je 18 metrov globoko in obležal mrtev na lici mesta.

**72-letna starka iz maščevanja ubita.** V okolici Ljutomerja našli so pred kratkim vdovljeno vžitkarico Marijo Erhartič, ki je 72-letna starica, pred viničarsko kočo trgovca Zimmermann, v kateri je sama stanovala, v svoji krvi mrtvo ležati. Poleg mrlja ležali so kosi vinogradniškega kola, omadeževani s krovjo. Dognalo se je, da je nekdo starki

# MayfARTH'ov Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najizbornejši in najcenejši, takoj dobivši  
stroj za posnemanje mleka



Izdelovanje na uro ca:

Št. 0 —	65 litrov
1 —	120—130 "
2 —	220—250 "
3 —	120—130 "

Ilustrirani katalog št. 1087 za stonj in franko.

**Ph. MayfARTH & Co.**

Dunaj, II<sup>o</sup> Taborstrasse 71

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

lšče se zastopnike.

18

### Razno.

**Cenjeni naročniki.** Ob začetku novega leta usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“ V lanskem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah in na vseh frontah, v strelskih jarkih ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimpreje vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z nemorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

**Cenjenim naročnikom na Ogrskem, Hrvatskem, v Bosni in Hercegovini.** Ogrska vlada je nameravala z novim letom preurediti posiljanje časopisov v Ogrsko, Hrvatsko, v Bosno in Hercegovino in sicer na ta način, da bi morali prebivalci teh dežel pri svojih poštnih uradih naročati vse avstrijske časopise ter bi jih direktno sploh ne mogli ne dobivati ne naročati. Avstrijsko trgovinsko ministerstvo pa je izposlovalo, da ostane vse pri starem in da torej vsak prebivalec Ogrske, Hrvatske, Bosne in Hercegovine lahko „Štajerc“ direktno naroči pri upravnosti v Ptiju.

**Vzroki draginje in navijanja cen.** Dne 14. t. m. se je vršilo v Mariboru zanimivo zborovanje, na katerem je nemško-radikalni državni poslanec dr. Wichtl govoril o sedanjih gospodarskih razmerah. Začel je z vojno-žitnim prometnim zavodom z veliko napetostjo, katera vlada med cenami, ki jih ta zavod plačuje proizvajalcem in cenam, ki jih potem od konzumenta zahteva. Čudno je,

glavo razbil. Orožniki so aretirali najprve šest fantov iz okolice. Izpustilo se je pa 5 fantov kmalu, kajti 18-letni viničarski sin Jakob Kramberger je sam priznal, da je on starko umoril. Kramberger pravi, da je po vinogradniškem delu dne 30. decembra tri glaže vina spil. Ko je prišel na potu domov mimo viničarske koče, prišlo mu je na um, da naj starko umori, ker je imel že dalje časa proti njej jezo. Potrkal je in ko mu je stanka odprla, udaril jo je z vinogradniškim kolom po glavi; potem je šel domu. Zverinskega fantalina so odpeljali v ječo.

**Roparski umor.** Iz Sv. Marjete pri Wolfsbergu se poroča: Neznani zločinec je vdrl v kočo Agate Goschhamer, je staro ženo zadaval in ji oropal 30 kron denarja, dva para rabljenih čevelj ter malo srebrno uro. Roparja doslej še niso dobili.

**70-letni na fronti.** Vicefeldvebel Gašper Georgy, profesor teologije na univerzi v Leipzigu, praznoval je te dni na zapadni fronti svoj 70. rojstni dan.

**Samomor 200 kil težke ženske.** V Murski v Dalmaciji je 50-letna vdova Klementina Matulič v morje skočila in tam svojo smrt našla. Tehtala je dva meterska centa in bila najtežja ženska v Dalmaciji. Zaradi svoje debelosti je moralna že leta sem v svoji sobi, osem mesencev sem pa tudi v postelji ostati. Zdaj pa se je vendar iz postelje dvignila in je šla — v morje.

**Cesarica pri vojnih slepcih.** Dne 11. januarja je naša cesarica Cita na Dunaju obiskala zavod, na katerem se zdravijo v vojni oslepi častniki in vojaki. Cesarica se je prijazno razgovarjala z vsakim posameznim vojakom in jih je na ljubeznejivi način tolazila.

**Minister Höfer,** načelnik vojnega prehranilnega urada, bil je zdaj od cesarja imenovan za generalmajorka.

**Nadzorovalni urad za živila.** C. k. namestnik nam piše: Vlada je odredila ustanovitev lastnega oddelka, kateremu naj bo poverjeno zatiranje navijanja cen, oderuštva z živili in verižne kupčje; ta oddelek, ki je pričel poslovati dne 2. t. m., sem ustanovil pod imenom „C. k. nadzorovalni urad za promet z živili na Štajerskem“. Ta urad ima nalogo, varovati koristi prebivalstva glede preskrbe z nepogrešljivimi potrebščinami, nadzorovati pravično razdelitev istih po primernih cenah in zagotoviti vsakomur, meščanu in kmetu, bogatinu in siromanku, visokemu in nizkemu ono množino istih, do katere imajo pravico po veljavnih predpisih in po izmeri dobavne možnosti. Krepko in z neupoglivo odločnostjo se bo nadalje ustavilo mnogobrojnim nedostatkom na polju prometa z živili, katerim je namen zadreževati zaloge, da bi se zvišale cene, nejednakomerno razdeljevati živila, neupošteno in sebično nakupičevati zaloge pri posameznikih na stroške splošnosti in tako na zadnji način kaznivo spodkopavati v morilnem in vsiljenem nam boju odporno silo naše države, in bo vsako navijanje cen, vsako oderuštvo z živili in verižno kupčjo brezobzirno udušilo. Da dosežemo zaželeni uspeh, računam v dobro razumljeni koristi skupnosti na pošteno, dejansko sopomoč vsakega dobro mislečega in pozivam vse, ki so jim znana nedovoljena in nedopustna početja na polju prometa z živili, da to takoj naznani c. k. nadzorovalnemu uradu za promet z živili na Štajerskem v Gradcu, Frauengasse št. 4, II. nadstropje, in imenuje vse okoliščine, ki omogočijo zasledovanje in kaznovanje krivcev.

**Mletev ovsna.** Iznašli so nov način za mletev ovsna, ki obeta mnogo dobička. Pred mletvijo se namreč oves namoči in zopet osuši, potem se ga odda v pivovarne, da se mu tamkaj odstranijo luščine, od tam pa gre oves naravnost v mlin. Na ta način je mogoče oves bolje izkorističiti in dobljena moka bo istotako mnogo boljša, ker ne bode toliko ojstrih ovsenih otrobov v njej ostalo.

**Davek na tovornine in železniške karte.** Vlada je izdala odredbo, po kateri se bo od 1. februarja 1917 naprej pobiral od tovornine na železnicah nov davek, ki bo znašal 15%

svote, ki jo je treba plačati za prevoz. Ako n. pr. plača kdo za pošiljatev blaga 50 krov železniške prevoznine, se mu bo priračunalo 7 K 50 v davku. Kar se tiče prevoza oseb, se bo davek na osebne karte na glavnih progah zvišal od 12 do 20%; na postranskih progah od 6 do 10%; na ozkotirnih železnicah pa od 3 do 5%. Vlada računa, da bo ta novi davek nesel državi na leto okrog 3 milijone kron. Obenem je vlada za državne železnice osebne tarife (cene za vožnjo oseb) zvišala za 30%, v katerih je že vključen zvišani davek za osebne karte.

**Nove odredbe glede svinjske masti in putra.** Novo uresničeni urad za ljudsko prehrano je izdal naredbo glede surovega masla (putra) in svinjske masti. Po tej naredbi dobe deželne vlade z ozirom na število molznih krov v vsaki deželi ukaz od urada za ljudsko prehrano, koliko putra mora dotična dežela v namene javne preskrbe oddati. Deželne vlade bodojo potem določile, koliko putra mora oddati vsak posamezni politični okraj in okrajna glavarstva bodojo zopet določila, koliko putra mora oddati vsaka posamezna občina. Konečno bode občinski predstojnik določil, koliko mora dati posamezni posestnik. Glede svinjske masti določa nova naredba, da bo vsakdo od vsacega prašiča, ki ga zakolje, (tudi če ga zakolje za domačo rabo ali pa iz sile), moral oddati teži prašiča primerni del špeha ali masti. Ta odredba in njena določila veljala bodo tudi za nazaj. Urad za ljudsko prehrano pa bo potem razpolagal, kako se razdeli na ta način dobljeni puter in svinjsko mast. Glavni namen te naredbe je, da se preskrbi s temi potrebnimi živili velika mesta in industrijske kraje ter da se prepreči oderuško zbiranje in špekulacijsko zadržavanje teh živil. O stvari bodemo še govorili.

**Najvišje cene za goveje in teleče meso.** Štajersko cesarsko namestništvo je določilo za celo štajersko deželo, izvzemši mesto Gradec, sledče najvišje cene za goveje in teleče meso. Te cene morajo biti javno nabite v vsaki mesnici in sploh povsod tam, kjer se prodaja goveje in teleče meso. G o v e j e m e s o : Za 1 kg govejega mesa, izvzemši meso 3. kakovosti in sicer: Meso prednjih delov s privago 6 K, meso zadnjih delov 6 K 40 v. To meso se sme prodajati samo s privago, ki znaša za meso prednjih delov 15%, za meso zadnjih delov 20%. Za 1 kg mesa za pečenko s kostmi vred, toda brez privage 7 K 20 vin. Za en kg drugega, ne zgoraj navedenega govejega mesa 6 K. Za 1 kg govejega mesa 3. kakovosti so cene za eno kruno nižje. — T e l e č j e m e s o : Za 1 kg telečjega mesa za zrezke brez kosti 7 K. Za 1 kg telečjega mesa zadnjih delov 5 K 40 v. Za 1 kg prednjega telečjega mesa 5 K. Za 1 kg teleče glave z jezikom in možgan 2 K 40 v. Za 1 kg teleče glave brez jezikom in možgan 2 K. Za en kg osnaženih telečjih nog 40 vin. Za 1 kg drugega, ne gori navedenega telečjega mesa 5 K. — G o v e j a d r o b o v i n a : Za 1 kg pljuč 1 K 75 vin., za 1 kg jeter, srca, slezene 2 K 40 vin., za 1 kg govejih možgan 2 K, za 1 kg ledvic 2 K 50 vin., za 1 kg govejega jezika 4 K, za 1 kg krvajevega vimenja nekuhanega 1 K, kuhanega 1 K 40 v., za 1 kg blekov osnaženih 70 v., osnaženih in kuhanih 1 K. — T e l e č j a d r o b o v i n a : Za 1 kg telečjih pljuč in srca 2 K, za 1 kg jeter 3 K, za 1 kg možgan 1 K 80 v., za 1 kg jezika 2 K in za 1 kg ostale drobowine 50 vin. — Zoper tozadne prestope je dolčena denarna globa do 5000 K, ali pa kazzen zapora do šestih mesecev. Policiji in orožniki, ki bi prekoračenje teh cen trpeli, prišli bi takoj v disciplinarno preiskavo. Odlok namestnije je izredno strog in je vsled tega upati, da se bode tudi v polni meri upošteval.

**Sleparija.** Soprolga v vojni se nahajajočega kleparja Ana Kuss v Beljaku stanovala je pri pekovski vdovi Mariji Ruri. Ta ji je obljubila, da ji bode preskrbela večjo podporo, češ da ima dobre prijatelje pri vojaštvu, ki zamorejo to izposlovanje. Na podlagi te obljube pa je ženi vedno le denar,

večinoma „za koleke“ izrabljala. Konečno je znašala svota tega izvabljene denarja 245 je 1 kron. Zdaj je šele Kuss dognala, da je padla Avnavadni sleparki v roke. Napravila je kazensko naznanilo in „vplivna“ pekovska vdova je romala v zapor.

**Cigani kot ubijalci.** Cigana in brata Johana Viktor Roj iz Schwarzenbacha pri Pliberku, med katerima je vladalo v zadnjem času zaradi ljubosumnosti hudo sovraščvo, prišla sta z očetom Viktorjem, Mihaelom Rojem in drugimi cigani v neki gostilni skupaj. Johan Roj je prišel s svojo ljubico. Ko sta oba odšla, zasledovala sta ju Miha in Viktor Roj ter ju vstavila. Miha je prijet Johana za vrat in ga dabil, medtem ko mu je dal Viktor več sunkov z nožem. Johan se je zgrudil na tla in je kimalu nato na prizadetih ranah umrl. Mihaela in Viktorja Roj so odpeljali v deželno sodnijo.

**Rudarska nezgoda.** V rudniku Skolisevlenje ponesrečil je 50-letni rudar Jozef Kresnik na ta način, da je prišel pod rudniški vlak, katerega ni pravočasno opazil. Levo nogo mu je skoraj popolnoma odtrgalo. Kresnika so nezavestnega v celjsko bolnišnico odpeljali. Dvomi se, da bi okreval. Nesrečne je oče večih nepreskrbljenih otrok.

**Nezgoda.** Vžitkarica Marija Celestinija iz Bevskega nabirala je z večimi drugimi osebami v rudniku v Trbovljah premog. Kar nakrat se je odtrgal veliki kamen iz višocene 35 metrov in je padel Celestini tako nesrečno na nogo, da jo ji je zlomil. Ponesrečeno so odpeljali v celjsko bolnišnico.

**Prošnja deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru.** Piše se nam: V letnem po-ročilu tega zavoda bode izšeli spominski list, v katerem bodoje navedeni vsi učitelji, demonstratorji in bivši učenci te šole, ki se udeležujejo te velike vojne in so bili vsled hrabrosti pred sovražnikom ali za druge vojne službe odlikovani, ter tudi oni, ki so našli junakško smrt za domovino. Prosi se torej vse svoje, tovariše in druge, ki o tem kaj vedo, da naj pošloje kratko naznani do direkcije deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru, sploh, da naj direkciji stalno o takih dogodkih poročajo. V poročilih naj se zanesljivo naznani vrsta čete (Truppenkörper), v kateri dotočnik služi, saržo, vrsto odlikovanja, bojišče, kjer je padel, ali kraj, kjer je podlegel na bojišču pridobljenim ranam. Te vesti se prosi tudi za bivše šolarje s tem zavodom zvezane deželne viničarske šole v Burgwaldu pri Mariboru.

**Lepa dekla.** Pri posestnici Antoniji Blümel v Pöllingu na Koroškem uslužbena, zaradi tativne že opetovan predkaznovana dekla Jera Pleinšab ukradla je svojemu gospodarju okoli 550 kron, svoji gospodinji pa mnogo oblike in perila. Oddali so tatico deželni sodniji.

**Električna razsvetljiva v Mariboru.** Mariborski občinski svet je pri mestni hranilnici sprejel posojilo v znesku 1,300.000 kron po 5% obresti, s katerim se bode krilo troške za vpeljavo električnega toka od tvornic v Faalu v mesto. Prihodnjo poletje se vpelje v Mariboru električno razsvetljavo in oddajo toka.

**Na sramotni oder!** C. k. nižjeavstrijski namestnik izdal je odlok na vsa okrajska glavarstva, magistratnega direktorja dunajskega in mestne svete v W. Neustadtu ter Waidhoffenu, s katerim se odredi boljši učinek kaznovanja dražiteljev živiljenskih sredstev. V s a j a v n o s t : na odslej imena vseh omih izpozna, ki predpise glede živiljenskih sredstev v tem resnem času prezirajo; zato se mora skrbeti za kolikor mogoče široko razširjenje takih kazni. Vsled tega morajo okrajne oblasti na Nižje-Avstrijskem od 1. januarja 1917 naprej imena zaradi ponarejanja in navijanja cen v živiljenskih sredstvih obsojenih oseb na uradni tablah okraja ali občine dotočnika ter v uradnem listu okrajne oblasti naznani. Ta imena morajo biti nabita na uradnih tablah skozi 14 dñi. Tudi v krajevnem časopisu se morajo objaviti imena vseh teh domovini sovražnih prekupčevalcev živiljenskih sredstev; pri vsem posamezniku pa se mora tudi navesti,

zakaj je bil kaznovan. — Po našem mnenju je ta odredba c. k. namestnika na Nižjem Avstrijskem jako pametna in tudi potrebna. Dobro bi bilo, ako bi se po vsej državi razglasila. Kajti brezobzirni boj zoper dražitelje življenja, naj si bodejo potem tega ali onega stanu, je neobhodno potreben, ako hočemo v tej nam vsiljeni svetovni vojni izdržati.

**Zadnja želja.** V splošni bolnišnici v Pragi ležala je neka ženska na smrt bolana. Ob božiču rodila se je v njenem srcu zadnja želja in prosila je zdravnika, da ji naj prekreski le enkrat še — eno žemljo. In res, bolnišnčni pek ji je spekel lepo, belo žemljo. Z veselim smehom zavživala je žena žemljo, katero že več kot dve leti ni pokusila; potem je umrla . . .

**Proti ušivim lenuhom.** Nemško policijsko ravnateljstvo v Varšavi je izdalo sledči zanimivi in gotovo opravičeni ukaz: „Vse osebe, ki se dobe na ulicah mesta Varšave raztrgane, umazane ali ušive, tako, da zame more njih zanemarjeno stanje vzbuditi javno nevoljo, bodo v prihodnje odpeljane v zapor, kjer jim bodo odstrigli lase in brado ter jim pregnali uši; preje se jih ne bode izpustilo, dokler ne bodejo svojih oblek osnažile in spravile v primerno stanje. S tem nastali stroški se bodo pokrili s prisilnim delom“. — Pametna odredba! Ali kričanje injavkanje poljskih judov bode pač grozovito . . .

**Velike sleparje pri javnih dobavah** se je odkrila na Dunaju. O temu se poroča: Preiskava zadeve Wetzler pričela je že 21. novembra. Takrat sta bila oficijal Jaroslav Kedes in revident severno-zapadne železnice Aleksander Koch aretirana, ker sta bila dva vagona ovsa, lastnino erarja, neopravičeno prodala. Dognalo se je, da je Koch oves lastniku vozovu Henriku Spitz za 20.000 kron prodal. Od tega denarja je obdržal za-se 3000 kron, 17.000 kron pa je izročil oficijalu Kodesu. Kodes in Koch sta priznala svoj čin. Tako se je izvedlo, da sta tudi oficijal Franc Matiašek in Vladimir Szutka v to zadevo zapletena. Oba sta bila aretirana in sta priznala, da sta od začetka vojne sem nepretrgano erarju blago odtegovala ter za najmanje pol milijona kron škodo napravila. Izjavila sta, da sta bila v to sleparsko postopanje zapeljana od nadoskrbnika Emila Leinweber. Kradlo se je večinoma oves, koruzo, moko, cvibak in kavo. Večje dobave se je potrdilo in plačalo, brez da se jih je v resnici dobavljalo, že plačano blago liferantov pa se je še enkrat prodalo ter od liferantov zopet v promet spravilo. Zaprlo se je še: opravitelja firme Kitzler, Maksa Birnbaum, direktorja tvornic redilnih sredstev, Maksa Smolka. Nadalje

je prišla firma Floridsdorf-fabrika kruha akc. dr. v preiskavo in je bil njen direktor Evgen Schmalz zaprt. Istotako se je izročilo deželni sodnji trgovca Baderle ter nekega fabrikanta špirita. Preiskava še ni končana. Jako visoka svota škode je krita po premoženju obtožencev.

## Zadnji telegrami.

### Avtstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 17. januarja. Uradno se danes razblašča:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackense. Pri Vadeni vzel smo naprej potisnjene turške straže pred premožnimi sovražnimi silami v glavnou varstveno črto nazaj. Neki sovražni napad 2 km zapadno od Vadeni bil je z našim zavrnim ognjem vstavljen. — Fronta nadvojvode Jožefa. Med dolinama Kasina in Susita pričeli so Rusi in Rumuni z močnimi silami z napadom. Posrečilo se je sovražniku, utrditi se na neki visočini, medtem ko je bil na ostalem frontem delu popolnoma zavrnjen.

Italijansko bojišče. Na kraški visoki planoti in v Vipavski dolini se je artiljerijsko delovanje zopet ozivilo.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

### Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 17. januarja (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ljutemu artiljerijskemu ognju so sledili popoldne ruski napadi proti našim postojankam južno od Smorgona, ki so bili odbiti. V ozki fronti vsiljeni sovražnik bil je nazaj vržen. Postojanka je popolnoma v naši roki. Mnogoštevilni mrtvi Rusi krijejo napadalo polje. Ponocí se je na raznih krajin prodirajoče oddelke zavrnilo. — (Nadaljevanje glej v avstrijskem poročilu!)

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

### Zmagoviti nemški letalci.

W.B. Berlin, 17. januarja. (Uradno.) Vkljub neugodnemu vremenu, ki je letalno delovanje v mesecu decembru znatno omejilo, zamogli smo sovražniku velike izgube prizadeti. Mi (Nemci) smo izgubili 16 letal, naši nasprotniki pa **66 letalnih strojev**, od teh 48 v zračnem boju, 16 vsled streljanja od zemlje, 2 vsled neprostovoljnega izkrcanja; od teh

jih je 22 v naši lasti, za našo črto dol padlo pa je 44 letal.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

## Gospodarske.

### Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdi so letni in kramarski sejni; sejni zaznamovani z zvezdico (\*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (\*\*) posamežno imenjuje letne in živinske sejme.

Dne 20. januarja v Bučah-Bonski gori\*\*, okr. Kozje; v Schwabenbergu\*\*, okr. Deutschlandsberg; v Birkfeldu; v St. Ruperti\*\*, okr. Weiz; v Blainendorfu, okr. Hartberg; pri Sv. Jakobu im Walde, okr. Vorau; v Odbachu\*\*; pri Sv. Lenartu v Slov. Gor.\*\*; v Saazkogelnu, okr. Feldbach; v Kallwangu okr. Mautern; v Ernovžu\*\*, okr. Lipnica; v Brežicah (svinjski sejem); v Teuffenbachu\*\*, okr. Neumarkt; v Kleinsödingu, okr. Voitsberg.

Dne 22. januarja v Teharjih\*\*, okr. Celje; v Brežicah (svinjski sejem); v Mozirju\*\*, okr. Gornjigrad.

Dne 23. januarja v Gleinstätten\*\*, okr. Arvež; v Ormožu (svinjski sejem).

Dne 24. januarja v Mariboru\*\*; v Imenom (svinjski sejem), okraj Kozje.

Dne 25. januarja pri Sv. Pankraciju, okr. Graška Okolina; v Koprivnici\*\*, okraj Kozje; v Artičah\*\*, okr. Brežice; v Slovenjem Gradcu\*\*; v Studenicah, okr. Slovenska Bistrica; v Feldbachu\*\*; v Lipnici\*; na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem).

Dne 26. januarja v Rogatec (svinjski sejem).

Nesreča z izpadanjem las in slabe rasti las najlepši naravnini kinč izgubiti, zadene le tistega, ki svojih las ne neguje. Zato priporočamo rabu Fellerjevem znanih Tannochin a pomada za rastla „Elsa“. Predvojne cene: I posodica št. I 1 K 60 h, št. II (močnejša vrsta) 3 krone. Za negovanja brk priporočamo Fellerjevo mažo za brke, I posodica 50 vin. Se dobi pristo le pri lekarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko).

## Loterijske številke.

Gradec, 17. januarja 1916: 6, 29, 81, 89, 11. Trst, 10. jan. 1916: 9, 14, 34, 49, 46.

### Franz Schönlieb

tevarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Ferlach (Borovje) na Koroskem.



Direktori nakupni vir za moderne lovske puške. Reparature, prenarebde, strokovnjak, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strele in nova kopita najcenjene. 455

Illustrovani cenik brez stroškov.

### Schwefel-Einschlag

### Žveplo za sode.

### Alaun-Galuno

#### Zoper Oidium!

Natriumthyosulfat in Kaliumpermanganat se dobi v medicinalni drožniji „Zlati križ“ v Ptaju (preje Wegschaider). 15

### Gostilna

se proda ali da je v najem, ob okrajni cesti Poljčane-Studenice-Makole, 15 minuti od cerkev ležec, z lepo hišo, gosp. poslopjem in velikim vrom. Sposobna je tudi za vsacega rokodelca. Več se izve v Mariboru, Parkstrasse 18, vrata 4, ali pa pri gosp. Geuer v Poljčanah. 19

### 500 kron

Vam plačam, ako moj iztrebnik korenin Ria-nal-sam Vaša kurja očesa, bradavice in trdo kraljevo ne odpravi v 3 dneh brez bolečin. Cene: ene posodice z garancijo skrin pismom K 1-50, 3 posodice K 4-6, 6 posodice K 6-50. Stotra zahvalnih pisem. Končav, Kacanu (Kassa) I. posodi predal 12/27 (Ogrsko).

## Resna ženitna ponudba.

Vdova z enim sinom, stara 37 let, zemljiška posestnica, 4 krave in 3 golobe, bližu ceste, se želi z enim primernim fantom ali pa vdovcem omogočiti. Več se izve pri upravnosti tega lista.

## Politična šala.

Naša zabavna slika kaže francoskega vrhovnega povelnika na Balkanu, generala Sarrail, ki jaha na zdivnjem konju. V svojem strahu kriči: „Sacre bleu! Iz tega zna še lepa stvar postati!“ Konj pomeni Grško, katero so naši sovražniki hoteli popolnoma podjarmiti, ki je pa vedno še tako nemirna, da jim dela veliko skrbi.

„V slogi je moč!“ To lepo geslo doseglo je ravno v tem resnem času v polnem obsegu svoj veleniških pomen. — V tem slogu dosegli so naše države na vseh bojiščih izredno lepe uspehe in noben sovrag jim ne more več kljubovati. To je edino in najbolje jamstvo izvojevanja zmagovalcev in trajnega miru ter blagostenja države.

Prijatelji in somišljeniki! Čitajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“, kot edinega zaščitnika kmetskega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!



Sacre bleu! Das kann ja eine schöne Geschichte werden!